

Биология

PISAга йўналтирилган тест

8 - синф

<p><i>Ўндаги матнни ўқинг. Саволга жавоб бериши учун тегишли жавоб вариантини танланг.</i></p> <p>Савол 1. Инсон суяқларининг мустаҳкамлиги нимага боғлиқ? <i>Битта тўғри жавобни танланг</i></p> <p>А) Сув ва калций ва фосфор тузлари Б) Органик ва анорганик моддалар В) Органик моддалар ва сув Г) Витаминлар, тузлар ва гормонлар</p>	<p>Суюқларнинг таркиби ва хусусиятлари.</p> <p>Ҳар қандай маҳсулотнинг хусусияти ва сифати унинг таркибига боғлиқ. Аммо шу билан бирга, ҳар бир компонент маълум нисбатларда бўлиши керак, шундан кейингина улар янги сифат беради. Инсон суяқлари мустаҳкамлиги-эластиклик ва қаттиқликнинг комбинацияси. Оёқ суяқлари энг кучли ҳисобланади, чунки улар инсон танасининг оғирлигини кўтариши ва уни ҳаракатланишига жавоб беради.</p>	
<p><u>Топшириқ тавсифи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Баҳолашнинг таркибий соҳаси: тирик тизимлар ✓ Баҳолашнинг компетентлилик соҳаси: ҳодисаларни илмий тушунтириш • Контекст: шахсий • Мураккаблик даражаси: ўртача • Жавоб формати: битта тўғри жавобни танлаш билан • Баҳолаш объекти: ҳодисани тушунтириш учун тегишли табиатшунослик билимларини қўлланг • Максимал балл: 1 <p>Текшириш усули:</p>	<p>Баҳолаш тизими</p>	
	<p>Баллари</p>	<p>Мезоннинг мазмуни</p>
	<p>1</p>	<p>Жавоб 2 (Б)</p>
	<p>0</p>	<p>Бошқа жавоб ёки жавоб йўқ</p>

ўнгдаги матнни ўқинг. Саволга жавоб бериш учун тегшли жавоб вариантини танланг.

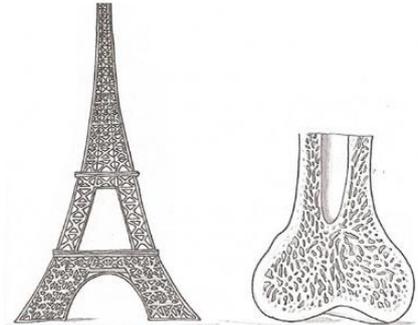
2-савол: Эйфел минорасининг инсон суяги билан қандай умумийлиги бор?

Битта тўғри жавобни танланг

- А) Таркиби
- Б) Хусусияти
- В) Функцияси
- Г) Тузилиши

Суякларнинг таркиби ва хусусиятлари.

Эйфел минорасининг массаси атиги 10,1 минг тоннани ташкил этади (шундан миноранинг ўзи 7,3 минг тоннани ташкил қилади), бу 324 метрли иншоот учун жуда кичик. Ҳикоя шуни кўрсатадики, Парижнинг "темир хоними" нинг енгил ва нозик ечими Александр Густав Эйфелга немис анатомисти Герман фон Майернинг ишлари билан танишгандан кейин пайдо бўлган. Эйфел инсон скелетидан, хусусан сон суягидан илҳомланган.

Топшириқ тавсифи:

- Баҳолашнинг таркибий соҳаси: тирик тизимлар
- Баҳолашнинг компетентлилик соҳаси: ҳодисаларни илмий тушунтириш
- Контекст: шахсий
- Мураккаблик даражаси : ўртача
- Жавоб формати: битта тўғри жавобни танлаш билан
- Баҳолаш объекти: техник қурилма ёки технологиянинг ишлаш принципини тушунтириш
- Максимал балл: 1

Текшириш усули: дастур билан

Баҳолаш тизими:

баллар	Мезоннинг мазмуни
1	Жавоб: 4 (Г)
0	бошқа жавоб ёки жавоб йўқ

<p><i>Ўндаги матнни ўқинг. Саволга жавобингизни ёзинг.</i></p> <p>Савол 3. Нима учун болаларни 6-7 ёшдан балетга юбориш керак, лекин 12-13 ёшда жуда кеч бўлади? <i>Жавобингизни ёзинг</i></p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>Суякларнинг таркиби ва хусусиятлари.</p> <p>Агар сиз балетни профессионал тарзда ўрганмоқчи бўлсангиз, 6-7 ёшдан бошлаш керак. 10-11 ёшда сиз хореография академиялари ва коллежларига киришингиз мумкин. Вақтни ўтказиб юбормаслик муҳимдир. 12-13 ёшида балетни профессионал тарзда ўрганишни истаганлар учун техникада тенгдошлари билан етишиши жуда қийин бўлади. " Балет билан шуғулланишни қайси ёшдан бошлаш керак?" номли қўлланмада барчаси ёзилган.</p> 								
<p>Топшириқ тавсифи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Баҳолашнинг таркибий соҳаси: тирик тизимлар • Баҳолашнинг соҳаси: компетентлик табиийнаучные табиатшунослик тадқиқот усуллари қўллаш • Контекст: шахсий • Мураккаблик даражаси: ўрта • Жавоб формати: батафсил жавоб билан очинг • Баҳолаш объекти: ходисани тушунтириш учун тегишли табиий фанлар бўйича билимларни қўлланг • Максимал балл: 2 <p>Текшириш усули: эксперт томонидан</p>	<p>Баҳолаш тизими:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="850 1055 1078 1151">Балл</th> <th data-bbox="1078 1055 1471 1151">Мезоннинг мазмуни</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="850 1151 1078 1597">2</td> <td data-bbox="1078 1151 1471 1597">жавоб: 1. 5-6 ёшдаги болаларда суяклар кўпроқ органик моддаларни ўз ичига олади, шунинг учун суяклар эластик ва эгилиувчан бўлади. 2. Болани ёши каттайиши билан (12-13 ёш) анорганик моддалар миқдори ортади, шунинг учун суяклар қаттиқ ва мўрт бўлади.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="850 1597 1078 1706">1</td> <td data-bbox="1078 1597 1471 1706">Жавобда органик ва анорганик моддалар ҳақида сўз кетмайди</td> </tr> <tr> <td data-bbox="850 1706 1078 1778">юритилмаса 0</td> <td data-bbox="1078 1706 1471 1778">бошқа жавоб йўқ ёки жавоб йўқ</td> </tr> </tbody> </table>	Балл	Мезоннинг мазмуни	2	жавоб: 1. 5-6 ёшдаги болаларда суяклар кўпроқ органик моддаларни ўз ичига олади, шунинг учун суяклар эластик ва эгилиувчан бўлади. 2. Болани ёши каттайиши билан (12-13 ёш) анорганик моддалар миқдори ортади, шунинг учун суяклар қаттиқ ва мўрт бўлади.	1	Жавобда органик ва анорганик моддалар ҳақида сўз кетмайди	юритилмаса 0	бошқа жавоб йўқ ёки жавоб йўқ
Балл	Мезоннинг мазмуни								
2	жавоб: 1. 5-6 ёшдаги болаларда суяклар кўпроқ органик моддаларни ўз ичига олади, шунинг учун суяклар эластик ва эгилиувчан бўлади. 2. Болани ёши каттайиши билан (12-13 ёш) анорганик моддалар миқдори ортади, шунинг учун суяклар қаттиқ ва мўрт бўлади.								
1	Жавобда органик ва анорганик моддалар ҳақида сўз кетмайди								
юритилмаса 0	бошқа жавоб йўқ ёки жавоб йўқ								

Ўндаги матнни ўқинг.
 Саволга жавобингизни ёзинг
4-саволга жавобингизни ёзинг. Суяклар мустаҳкам бўлиши учун болаларнинг рационига қандай овқатлар киритилиши керак?
Тавсия этилган маҳсулотлардан суяк кучини таъминлайдиган озуқа манбалари бўлган 4 та маҳсулотни танланг:
 тухум, гамбургер, чипслар, творог, колбаса, гўшт, кўкатлар, шоколад, нон.
 Жавобингизни ёзинг.

Суякларнинг таркиби ва хусусиятлари.

Суякда анорганик моддалар етишмаса, яъни фосфор ва кальций тузлари, рахит деб аталадиган касаллик ривожланади. Д витамини ва қуёш нури етишмаслиги туфайли туз сўрилмайди. Натижада рахит билан оғриган боланинг суяклари юмшоқ ва эгиловчан бўлади. Кальций ва фосфор тузлари танага озик-овқат билан киради.

Топширик тавсифи:

- Баҳолашнинг таркибий соҳаси: жонли тизимлар
- Баҳолашнинг компетентлилик соҳаси: хулоса чиқариш учун маълумотларни талқин қилиш
- Контекст: шахсий
- Мураккаблик даражаси: ўрта
- Жавоб формати: қисқа жавоб билан
- Баҳолаш объекти: маълумотларни таҳлил қилиш, шарҳлаш ва тегишли хулосалар чиқариш
- Максимал балл: 2

Текшириш усули: эксперт томонидан

Баҳолаш тизими:	
балл	Мезоннинг мазмуни
2	жавоб: тухум, творог, гўшт, кўкатлар.
1	Учта ёки иккита маҳсулот номланган
0	бошқа жавоб ёки жавоб йўқ